

Verlamming van de vierde hersenzenuw, n. IV parese (parese van de nervus trochlearis)

Wat is de werking van de vierde hersenzenuw?

Elk oog heeft zes oogspieren die ervoor zorgen dat het oog alle richtingen op kan bewegen. De vierde hersenzenuw verzorgt de aansturing van de bovenste schuine oogspier. Deze oogspier zorgt ervoor dat het oog schuin naar beneden richting de neus kan bewegen, maar ook dat het oog roteert bij kanteling van het hoofd (bijvoorbeeld bij het liggen op de zij). Daarnaast is deze oogspier belangrijk voor de verticale balans tussen de ogen.

Wat zijn de verschijnselen bij een verlamming van de vierde hersenzenuw?

Wanneer de vierde hersenzenuw verlamd is, heeft de bovenste schuine oogspier een verminderde werking. Hierdoor draait het oog bij recht vooruit kijken naar boven. Dit neemt toe bij het kijken in de richting van de neus. Een verlamming van de vierde hersenzenuw kan zowel aan één oog als aan beide ogen voorkomen.

Wat zijn de oorzaken van een verlamming van de vierde hersenzenuw?

De verlamming is vaak aangeboren, maar kan ook op latere leeftijd ontstaan. Oorzaken van een op latere leeftijd ontstane verlamming van de vierde hersenzenuw zijn:

- Suikerziekte (diabetes mellitus),
- Hoge bloeddruk,
- Problemen met doorbloeding,
- Hoofdtrauma (harde klap op de achterkant van het hoofd),
- Virale infecties,
- Ruimte innemend proces,
- Een combinatie van deze factoren,
- Het decompenseren (tot uiting komen) van een al langer bestaande of aangeboren verlamming van de vierde hersenzenuw.

Soms is er geen oorzaak te achterhalen.

Indien nodig zult u voor verder onderzoek verwezen worden naar een neuroloog of een internist.

Wat zijn de klachten/symptomen bij verlamming van de vierde hersenzenuw?

- Dubbelzien, de beelden staan (schuin) boven elkaar en het beeld kan gekanteld zijn,
- Dwangstand van het hoofd (torticollis); het hoofd is vaak naar een schouder gekanteld om prettiger te kunnen kijken,
- Scheelzien, het oog trekt wat omhoog en dit neemt toe bij kijken naar de neus.

Wat is de prognose?

Bij een aangeboren verlamming is geen spontaan herstel te verwachten. Soms blijft men klachtenvrij. Soms neemt de afwijking toe waardoor de hersenen het dubbelzien moeilijker kunnen corrigeren.

Bij een later ontstane verlamming wordt gezocht naar de oorzaak. Afhankelijk van de oorzaak, kan er spontaan herstel optreden. Dit herstel vindt meestal binnen zes tot negen maanden plaats.

Welke behandeling is mogelijk?

Behandeling is nodig als u veel klachten houdt van dubbelzien, een dwangstand van het hoofd of een cosmetisch storende oogstand. Een behandeling kan bestaan uit het voorschrijven van een prismabril of een operatie aan de oogspieren. Om spontaan herstel de gelegenheid te bieden, moet er minimaal zes tot negen maanden gewacht worden voordat een eventuele oogspieroperatie kan plaatsvinden.

Wilt u meer informatie of heeft u vragen?

Neem dan contact op met uw behandeld orthoptist.